

Parlamentul
Republicii Moldova

LeA. nr. 49
"12" octombrie 2023

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

AMENDAMENT

la proiectul de lege pentru modificarea

Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022 (Anexa nr. 3.1
„Cheltuieli”)

(nr. 347 din 04 octombrie 2023)

În conformitate cu prevederile art. 59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996, se prezintă spre examinare următorul amendament la proiectul legii nr. 347 din 04 octombrie 2023, și anume:

La *Anexa Bugetul autorităților finanțate de la bugetul de stat, Anexa nr. 3.1 „Cheltuieli”*, cod 0228, Instituția: Ministerul Muncii și Protecției Sociale, la subprogramul „Protecția socială a persoanelor cu dizabilități 9010” se majorează suma cheltuielilor cu 18195,7 mii lei.

Motivare:

Majorarea cheltuitelor este necesară pentru Instituția publică „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” din mai multe aspecte, după cum urmează:

1. **Alocarea suplimentară din Bugetul de stat pentru anul 2023 a sumei de 8314,0 mii lei pentru acoperirea cheltuielilor de personal.**

Pentru anul 2023, instituției i-au fost aprobate 29,9 mln lei pentru cheltuieli de personal. Concomitent, începînd cu 1 ianuarie 2023, salariul minim pe țară a fost stabilit în mărime de 4000 lei lunar (creșterea de la 3500 lei - cu cca 14,3%) prin HG nr. 854/2022 pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr. 670/2022.

Angajații Instituției publice „Centrul Republican Experimental Protezare, Ortopedie și Reabilitare” nu au beneficiat de aceste majorări pînă la moment din lipsă de mijloace financiare.

Deficitul format din contul majorării salariului minim pe țară (4000 lei), inclusiv aprobarea bugetului din start cu deficit nu a permis aplicarea prevederilor actului normativ vizat.

În acest context, în scopul respectării prevederilor actului normativ menționat, inclusiv respectării drepturilor angajaților se propune **aplicarea majorării salariilor începînd cu 1 octombrie 2023.**

Suplimentar menționăm că, personalul medical din cadrul instituției nu a beneficiat de majorări la salariu în ultimii trei ani și nici nu cade sub incidența proiectului inițiat de Guvern în anul curent pentru majorarea salariului angajaților din domeniul medical cu 15%, astfel în aceste condiții este practic imposibil de a motiva personalul și de al menține în cadrul instituției.

2. **Alocarea suplimentară a sumei de - 1729,0 mii lei pentru procurarea materiei prime pentru confecționarea articolelor protetico-ortopedice.** Necesitatea respectivă este condiționată de faptul că, prețul materiei prime achiziționate de peste hotarele Republicii Moldova în ultimii ani a crescut semnificativ.
3. **Suma 1070,3 mii lei este necesară pentru asigurarea funcționării ritmice a instituției,** respectării regimului sanitaro-epidemiologic, inclusiv prestării serviciilor de calitate beneficiarilor prin asigurarea cu lenjerie de pat și alte accesorii pentru igienă personală; îmbrăcăminte specială pentru personal și inventar pentru bucătărie.
4. **Pentru acoperirea cheltuielilor legate de alimentație, medicamente și materiale de pansament sunt necesare – 1184,5 mii lei.** Deficitul dat s-a format în rezultatul indexării normelor de cheltuieli **de la 1 martie 2023** prin HG nr. 98/2023 cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 520/2006 privind aprobarea Normelor de cheltuieli în bani pentru întreținerea persoanelor cazate în instituțiile sociale.
5. **Suma de 3611,0 mii lei este necesară pentru întreținerea edificiilor instituției,** acoperirea cheltuielilor legate de exploatarea echipamentului din dotare, inclusiv mijloace fixe (amortizare), inclusiv pentru întreținerea accensoarelor, obiecte de importanță strategică pentru activitatea instituției - reieșind din specificul și particularitățile beneficiarilor Centrului și starea tehnică a utilajului.

6. Alocarea sumei de 2286,9 mii lei este necesară pentru asigurarea continuității activității Secției de reabilitare pentru veteranii de război, etajul 3 Blocul M (recent dată în exploatare) – pentru care nu au fost planificate mijloace financiare pentru anul curent.

Este important de accentuat că, problema solicitării alocațiilor suplimentare anual la buget pentru marea majoritate a instituțiilor statului în special la rectificarea bugetului este condiționată de faptul că, în procesul de planificare bugetară, indicii prețurilor de consum estimați în ultimii ani sunt cu mult mai mici decât cei calculați la sfârșitul anului. Acest element duce din start la planificarea bugetului cu un deficit major (*de exemplu: indexarea normelor de cheltuieli pentru alimentare, medicamente și materiale de pansament pentru instituțiile sociale etc*), concomitent, în procesul de planificare bugetară instituțiile practic sunt plafonate la sumele alocate pentru instituții (*de exemplu IP CREPOR – prin HG nr. 408/2023 "cu privire la aprobarea Cadrului bugetar pe termen mediu (2024-2026)", institutiei i-au fost aprobate 58,9 mln lei pentru fiecare an aceeași suma (Anexa nr. 23)*).

Adrian LEBEDINSCHI

Devizul de cheltuieli din Bugetul de stat pentru anul 2023

Cheltuieli – mii lei										Argumentarea solicitării de alocatii
Articol de cheltuieli	Necesități 2023	Aprobat 2023	Deficit 2023	Valorificat 9 luni 2023	Necesitate anuală cu indexare a de la 01.10.2023 cu 14,3%	alocari prin rectificarea 10 000 mii lei	Deficit cu indexare cu 14,3% de la 01.10.2023	deficit solicitat pri amendament		
1	7	8	9	11	12	13=11-8				
Cheltuieli de personal, inclusiv: Remunerarea muncii conform statelor Contribuțiile de asigurare sociale de stat obligatoriu	47503,0	29887,6	17615,4	24457,3	38201,6	-8314,0	-8314,0	-8314,0	■ Pentru „cheltuielile de personal,” pe anul 2023 au fost aprobate în total 29 887,6 mii lei. Necesitatea reala era -47503,0 mii lei. Conform HG nr. 854/2022, cu aplicarea de la 01.01.2023, cu indexarea la 14,3%, surse financiare suplimentare nu au fost alocate IP CREPOR. Necesitatea totală a Cheltuielilor de personal pentru anul 2023 cu indexarea cu 14,3% de la 01.10.2023, constituie 38 201,6 mii lei. Deficitul total pina la finele anului 2023 (octombrie, noiembrie, decembrie) cu indexarea la	
Materiale și semifabricate pentru producție	16808,4	13216,4	3592,0	18472,40		3527,0	-5256,0	-1729,0	Pentru anul 2023 au fost planificate consumuri de materie primă și semifabricate în suma de 13 216,4 mi lei. Planul de achiziții pe anul 2023 a fost întocmit conform bugetului alocat, care era cu deficit din start. Evident, acest deficit se desenează în rezultatul alocărilor insuficiente a mijloacelor financiare. În 9 luni 2023, consumul efectiv de „materiale și semifabricate,, a constituit 18 472,4 mii lei. Alocari prin rectificare aprobate in prima lectura in octombrie 2023 in suma de 3 527,0 mii lei. Ulterior alocarilor deficitul pentru anul 2023 constituie: - 1	
Energie termică și apă caldă	6400,0	1000,0	5400,0	2546,90		5400,0	-5400,0	0,0	Consumul lunar al „energiei termice și apă caldă,, în anul 2023 constituie circa 880,0 mii lei. Pentru perioada rece a anului necesitatea acesteia constituie (6 luni x 880,0 mii lei) = 5 280,0 mii lei, de la 01.01.23-15.04.23 și de la 15.10.23-31.12.23, pentru consumul de „energie termică”, și „apa caldă” în suma de 1 120,0 mii lei (12*93,33 mii lei = 1 120,0 mii lei). Consumul lunar = 93,33 mii lei. Necesarul anual total de mijloace financiare la articolul „energie termică și apă caldă,, constituie 6 400,0 mii lei inclusiv pentru Blocul M, care a pornit activitatea de la 25.09.2023, bugetul fiind aprobat în suma de 1 000,0 mii lei pentru toate edificiile. Consumul efectiv în 9 luni 2023 a "energiei termice și apă caldă" a constituit 2 546,9 mii lei. Deficitul pentru anul 2023 este acoperit cu alocarea prin rectificarea la	
Energie electrică	1263,9	524,9	739,0	725,30		739,0	-739,0	0,0	In anul 2023 a fost planificat 143919 kwt x 3,65 lei = 524,9 mii lei în raport cu bugetul alocat în deficit. Consumul pentru 9 luni este de 222862 kwt x 3,254 lei (pret mediu pe 9 luni) = 725,3 mii lei. Necesar pentru trimestru IV este 145592 kwt x 3,08 lei = 448,4 mii lei (tarif în vigoare), inclusiv Bloc M. Deficitul -739,0 mii lei este acoperit cu alocarea prin rectificarea la buget in prima lectura octombrie 2023.	
Apă și canalizare	534,0	200,0	334,0	228,40		334,0	-334,0	0,0	In 2023 au fost 6814,3 m3 x 29,35 lei = 200,0 mii lei planificați, în raport cu bugetul plafonat alocat cu deficit inițial. În 9 luni 2023, consumul efectiv a constituit 228,4 mii lei. Necesitatea pentru trimestru IV constituie 6405 m3 x 29,35 = 188,0 mii lei. Pentru anul 2023 deficitul = - 334,0 mii lei este acoperit cu alocarea prin rectificarea la buget in prima lectura octombrie 2023	
Obiecte de mica valoare si scurta durata (Procurarea accesoriilor de pat, îmbracaminte speciala, echipament de bucatarie si inventar, rechizite de birou, formulare)	1564,1	500,0	1064,1	1198,30			-1070,3	-1070,3	Pentru anul 2023 au fost planificate 300,0 mii lei cu deficit inițial. Cheltuielile efective în 9 luni 2023 constituie 992,1 mii lei. Deficitul pînă la finele anului 2023 constituie 1 070,3 mii lei. Aceste mijloace financiare sunt folosite pentru procurarea schimbului de lenjerie de pat, îmbracamintea și încălămintea specială pentru medici și muncitorii secțiilor de producere, echipament de bucatarie, inventar pentru igeinizare și alte articole necesare pentru activitatea entității.	
Alimentare	4781,8	3934,8	847,0	2840,20			-847,0	-847,0	Pentru anul 2023 au fost aprobat 3934,8 mii lei = 28000 zile/pat x 140,53 lei. Conform prevedrilor HG nr. 98 din 28 februarie 2023, tariful pentru Alimentație de la 01.03.2023 a fost aprobat în suma de 180.86 lei/pacient pe zi, respectiv: 6999 zile/pat x 140,53 lei = 983,6 mii lei, 21001 zile pat x 180,86 lei = 3798,2 mii lei. Necesarul pentru anul 2023 constituie 983,6 mii lei + 3798,2 mii lei = 4781,8 mii lei. Deficitul total pentru alimentatie - 847,0 mii lei.	

Medicamente, pansamente	839,8	502,3	337,5	498,20	-337,5	-337,5																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
-------------------------	-------	-------	-------	--------	--------	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Veronica Lebedinschi

Ludmila Savciuc
Larisa Stucalov

Contabila sefa adjunct